



نگاهی به تاریخچه بمباران شیمیایی سردشت
لادن خضری

آنچه گذشت...

می‌گذارد. هنوز مصدومین این تهاجم سبعانه، از عوارض جانبی مصدومیت در رنج هستند و هنوز در همان محیط آلوده به انواع سموم شیمیایی زندگی می‌کنند. بدیهی است اگر سازمان ملل و سایر نهادهای جهانی مدعی حقوق بشر، پس از فاجعه سردشت، درست به وظایف خود عمل می‌کردند، ما بار دیگر شاهد تکرار این فاجعه در چند سال بعد در حلبچه نبودیم. در این راستا، بازبینی کنوانسیون منع تولید، ذخیره سازی و استفاده از سلاحهای شیمیایی و آثار تخریبی آنها مصوب ژوئن سال ۱۹۹۹، ضرورت حیاتی دارد. اهمیت این بازبینی بدان جهت است که ضمانت اجرایی قوانین مصوب آن، تصدیق و تثبیت شود، بدین گونه که در صورت انحراف هر کشوری از این کنوانسیون، سازمان ملل و نهادهای بین المللی دفاع از حقوق بشر قدرت اجرایی برای تنبیه متخاصم را داشته باشند، زیرا بدون ضمانت اجرایی توسط یک نهاد قدرتمند، تصویب قوانین و مقررات، عملاً بیهوده است. با این امید که سردشت و حلبچه همچنان که نخستین شهرهای قربانی بمباران شیمیایی بودند، آخرین هم باشند.



بقای آنان در برابر همه نابرابریها، بی عدالتیها و تهاجمهایی است که در تاریخچه زندگی این سرزمین به چشم می‌خورد. شهر سردشت در سال ۱۲۹۵ ه. ش، به آتش کشیده شد و صدها انسان بی گناه کشته شدند.

در سال ۱۳۲۰ ه. ش ارتش مهاجم روسیه، شهر را با خاک یکسان کرد.

نخستین بمباران شهر سردشت توسط رژیم عراق، در سال ۱۳۵۹ صورت گرفت که دهها کشته بر جای نهاد. اما بمباران هولناک و جنایتکارانه شیمیایی در سال ۱۳۶۶، حادثه‌ای است که جهان را در شگفتی فرو برد و جان صدها تن از مردمان سردشت را گرفت و هزاران تن را دچار عوارض دردناکی کرد که تحمل آن، فوق طاقت انسانی است. در آن یکشنبه هولناک، در روز ۷ تیر سال ۱۳۶۶، ساعت ۴:۱۵ دقیقه به وقت محلی بود که مرکز شهر سردشت و حومه آن و نیز روستاهای اطراف، مورد تهاجم بمباران شیمیایی قرار گرفتند. این نخستین بار بود که مردم غیر نظامی و کودکان معصوم، مورد حمله سلاحهای شیمیایی قرار می‌گرفتند. صدها تن زندگی خود را از دست دادند و هزاران تن قربانی

حرص و حماقت دیکتاتور وحشی و ستمگری شدند که بر سر راه دستیابی به مطامع خود، هیچ مانعی را تحمل نمی‌کرد و برای رسیدن به اهدافی که اربابان جهانخوار او برایش تعیین کرده بودند، جنگی ناخواسته را با ایران که انقلاب نوپای خود را بنا نهاده بود و با هیچ کشوری سر جنگ نداشت، آغاز کرد.

رژیم وحشی عراق، در این نبرد ناجوانمردانه، از گاز خردل علیه غیر نظامیان بی دفاع استفاده کرد. گاز خردل نوعی ماده شیمیایی است که بر محیط مردم، برای مدتی بسیار طولانی آثار مخربی را باقی

بهار هنوز دامان خود را از سرزمین زیبا و بکر سردشت، برنگرفته بود که دست ستم پیشگان، سرنوشتی شوم را برای مردم صبور و مقاوم این دیار رقم زد و یکی از هولناک ترین جنایات بشری شکل گرفت.

□ □ □

شهر سردشت در شمال غربی ایران در طول جغرافیایی و عرض جغرافیایی درجه قرار گرفته و ۱۵۰۰ متر از سطح دریا ارتفاع دارد. مساحت سردشت ۲/۵ کیلومتر مربع و مجاور با چشمه رشاهه (Rechaveh) است. این شهر در دامنه کوه گرده سور از سلسله جبال زاگرس قرار دارد و مرز مشترک آن با کشور عراق ۹۶ کیلومتر است.

جمعیت سردشت بالغ بر صد هزار تن است که ۳۰٪ در شهر و ۷۰٪ در روستاهای آن زندگی می‌کنند.

مردم سردشت انسانهایی خونگرم، متواضع، صادق و بسیار مهربانند. مصائب و مشکلاتی که در طول تاریخ، بر این مردمان شریف تحمیل شده، از آنها انسانهایی صبور، سختکوش و مقاوم ساخته و همین پایداری و شکیبایی، رمز

در آن یکشنبه هولناک، در روز ۷ تیر سال ۱۳۶۶، ساعت ۴:۱۵ دقیقه به وقت محلی بود که مرکز شهر سردشت و حومه آن و نیز روستاهای اطراف، مورد تهاجم بمباران شیمیایی قرار گرفتند. این نخستین بار بود که مردم غیر نظامی و کودکان معصوم، مورد حمله سلاحهای شیمیایی قرار می‌گرفتند. صدها تن زندگی خود را از دست دادند ...